

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

A mi egyesít.

Ellenségeinket nemcsak meglepte, hanem meg is döbentette az a nagyszerű egyetértés, a melyben az egész nemzet összeforrt. Ez halomra döntötte a számításait ellenségeinknek, akik helyesen veszik észre, hogy ebben a szoros egységben rejlik a mi legfőbb erőnk, ez biztosítja számunkra a végső diadalt.

Ebben a minden elismerésre méltó magatartásban kitűnő része van az ellenzéknek is, amelynek nagy többsége a háboru kezdete óta gondosan kerül minden olyan kérdést, a mi széthúzásra vezethetne és azt keresi, a mi egyesít. Egyetlen kivétel ebben a tekintetben a választójog kérdése, melyet az ellenzék éppen nem szerencsésen hozott most szóba, azzal az indítványával, hogy a szavazati jog megadassék minden husz éven felüli állampolgárnak, aki a háboruban résztvett. Az indítványt a miniszterelnök meggyőző fejtegetései után az országgyűlés tudvalevőleg nem fogadta el, az ellenzék azonban még mindig napirenden tartja ezt a kérdést, mint a kormány iránt való bizalmatlanságának a forrását.

Csakhogy először is nem áll az, hogy az ellenzék bizalmatlan a kormány iránt.

Sőt annyira nem bizalmatlan, hogy hozzájárult a mandátumok meghosszabbításához, vagyis ahhoz, hogy a mandátumok lejártá után is a mai többség és a mai kormány vezesse a közügyeket. Ebben pedig teljes bizalom nyilvánul meg.

Másodszor — a mint ezt Tisza hétfői beszédében is kifejtette — a választójog kérdése a mostani helyzetben legkevésbé sem időszzerű. Most az országgyűlés rendkívüli munkásságát egészen igénybe veszik a háborúval kapcsolatos ügyek és csakis azok. Most nem lehet ötletszerűen különleges programponthoz érvényesítésével kísérletezni.

Harmadszor kár lenne azt a látszatot kelteni, mintha a harcztéren küzdőknek okuk volna az őket megillető szavazati jog mértékével elégedetlenkedni. Hiszen az altiszteket a meglevő törvény szerint is választójog illeti, azonkívül pedig Tisza István ismételt kijelentette, hogy ezt a jogot hajlandó kiterjeszteni mindazokra, akik a csatamezőn kitüntetik magukat.

Negyedszer hőseink megjutalmazásának, az irántuk érzett elismerés és hála lerovásának nem a szavazati jog kiterjesztése a leghelyesebb módja; más eszközt kell keresni ennek a célznak az elérésére s az igazán megfelelő eszközt

őszinte buzgalommal keresi a miniszterelnök és az egész nemzet. Ez már olyan ügy, a mely alkalmas politikusainkat egyesíteni és egy táborban tartani, mert időszzerű, fontos és egyetemes.

Tisza hétfői nemesen higgadt beszédében óvalosan kerülte a választójogra vonatkozó polémiát, ellenben igen behatóan foglalkozott a rokkantokról való gondoskodás kérdésével. A rokkantakat a kormány orvosi utókezelésben kívánja részesíteni, azután kiképzést és megfelelő patronázsszerű munkát nyújt nekik. Ez az ügy s a többi is, amire a kormány javaslatai vonatkoznak, mind szoros összefüggésben áll a háborúval s az ország legfőbb érdekeivel, következésképp alkalmasak a hazafiakat egyesíteni abban a törekvésben, hogy minél alaposabban és szerencsésebben intéztessenek el. Ezeknek a megvitatásában vegyen minél tevékenyebb részt az ellenzék, az ellentétek felidézésére alkalmas pártkérdések tárgyalását pedig — hagyja békésebb időkre.

Ezt kívánja a nemzeti egység érdeke.

**Adakozunk a Vörös Kereszt Egyletnek!
 Segítsük a hadbavonultak családjait és az elesettek hozzátartozóit!**

Hogyan élnek a tűzereink.

Egy nap története.

Egyik járási tisztviselő mint tűzerőhadnagy vesz részt a háboruban. Onnan írta feleségéhez az itt következő szépen megírt levelet, melyben „egy napi” életüket írja le.

1915. IV/21.

Édes ...

Csak ma jutok megint hozzá, hogy egy kicsit hosszabban tudjak írni, különben is tudod Fiam, hogy én nem igen szeretek levelet írni, ha úgy el lehetne mindent mondani, amint én azt esténként, mikor hazajövünk, elgondolom mindennap, azt igen szívesen tenném órahosszat is, a mint tesszük is minden este, mikor összejövünk az ebédnél és mindenki elmondja a napi élményeit és megfigyeléseit. De édes Fiam ezek is olyanok, mint minden itt a harcztéren, máról holnapra él. Holnap az egy egész más élet már és minden Holnap egy bizonytalan jövő, a mit mégis mindenikünk reménykedve és aggodva várunk, hogy azután jöjjön a másik és ha Isten segít, még sok Holnap, mert itt még holnapután sincs s a sok Mának ugy elmosul az emléke, hogy majd talán a háboru végén később fog az csak mint valami régi emlék ismét felújulni.

Hogy naponként mi történik velünk, hát édes Fiam az itt érdekes, mert az embernek a bőrre megy a pakli; de aki otthon olvasná, annak a naponkénti előadás bizony nagyon

egyhangu lenne. — Lovunk és reánk is lönek. Azt már tudod, hogy most már a tűzérés napokig, hetekig egy alásban van és így vivja a tűzérési párbajt heteken keresztül. Vagy az ellenfél hallgat el és megy el, vagy minékünk kell állást változtatni. Hála Istennek, ez utóbbi, mióta másodszor feljöttem, részünkről még a mi ütegünkben nem fordult elő.

Széjjelneznél küldött tegnap a kapitányom és felderítés közben szedtem egy néhány szál ibolyát, melynek felét elküldtem Trécsikának, mert ő is küldött husvétra piros tojást meg szegfűt. Órizd meg fiam ezt a néhány szál virágot, mert ezeknek a földjét igazán sok drága magyar vér öntötte itt a Dnyeszter partján. Lépten-nyomon fehér kereszt van a földeken, rajta ezzel a fölirással: „65-ös hősök, halhatatlanok vagytok!”

A napközi otthonunkat a napokban le fogják fényképezni, ha sikerül a kép, majd küldök egyet neked, hogy fogalmad legyen, hogy milyen az a dekkung, a hol a tűzer megfigyelő állomás van. A mostani különösen jól sikerült, akkora a kiterjedése, mint az Ilonék nagy ebédője. Természetesen az azért kívülről úgy van maszkirozva, hogy 10 lépéstről sem veszel észre semmit, azt hiszed, hogy szántóföld, mert be is van ültetve kukoricza-körével. A belső része pedig, a hol mi vagyunk, az gyepvel van kirakva; a közepén kert, én vagyok a főkertész. Diszitéstül szobrok hiányában a reánk lőtt orosz

shrapnelket használjuk. Van egy kis szobánk is, az melyekben van a kövekbe vágva, egy kőagy és két pad van benne kidolgozva, mindenik szalmafonattal ellátva. Hármán vagyunk benne tiszték: Huth, Ujházy kapitányok és én. Jobbra ettől ugyancsak egy mély földbe vágott kis szoba van s ez a telefon-központ és itt két telefonista van. Itt töltjük az egész napot. Ha lövés van a tűz alatt, mind a hárman figyelünk és dolgozunk telefonilag. Ha tűz-szünet van, pihe-nünk, olvasunk, alszunk, vagy diskuralunk és játszunk kitalálást; kitűnő játék, nem kell hozzá sem pénz, sem kártya és mégis lehet rajta veszekedni, amíg meg nem szól a gyalogsági telefon és nem kér valahol tűzer-segítséget, mikor nagyon lövöldöznek reájuk a muszkák. Ha hosszabb tűz-szünetre van kilátás — példának okáért egy hosszabb összpontosított ágyuharc után — még zenében is van részünk alá telefon-hirmondó. Egyik vagy másik üteg telefon-állomáson belejátszanak hol hegedüvel, hol tárogatóval a telefonba, mi pedig itt fent hallgatjuk, még bokázunk is néha hozzá kagylóval a fulunkön.

Igy tart ez váltakozva estefelől. Szürkületkor „Feuereinstellung” van, mert akkor, ha nem okvetlenül muszáj, nem lövünk, hogy az ágyu tüze ne árulja el az állásunkat. Ha tiszta az idő, 15-szörös távcsővel végignézzük az itt mindig gyönyörű naplementét és akkor megy a parancs az üteghöz tele-

A második magyar hadikölcsön

A sajtóban közzétett előzetes hivatalos értesítés révén ma már mindenfelé eljutott a második magyar hadikölcsön küszöbön álló kibocsátásának híre és széles rétegekben éppoly általános érdeklődést keltett, mint az ősszel aláírásra bocsátott első hadikölcsön. Gazdasági és pénzügyi életünk kiválóságai egyértelműleg alkalmasnak jelezték a jelenlegi időpontot arra, hogy a második hadikölcsön a biztos siker reményével kerüljön kibocsátásra. És valóban úgy közgazdasági, mint pénzügyi helyzetünk a hosszsan elhúzódó háboru ellenére is oly foku teherbírástól tett bizonyosságot és épp a jelen időpontban oly kedvező jelenségeket mutat fel, hogy a nemzet pénzügyi erőfeszítésének második próbatetele előreláthatólag semmiben sem marad mögötte az első hadikölcsön fényes eredményének. A pénzügyi életünk nagy pénzbőség mutatkozik, a melynek világos jele a hivatalos bankkamatlalnak 5%-ra történt leszállítása és a magánkamatlalnak bekes időkre emlékeztető alacsony volta. A kedvezően alakuló harctéri helyzet egyre jobban előcsalogatja azokat a tőkeerőket, amelyek a háboruokozta első riadalomban a gazdasági élet vérkeringéséből kivonattak és elrejtőzve eddig gyümölcsötlenül heverték. A jelentkező nagy tőkekinálattal szemben a hadialapot által lenyegesen korlátozott gazdasági életünk természetesen nem tanúsíthat megfelelő felvevő képességet és így az adott körülmények között közönségünk bizonyára sietni fog megragadni a második hadikölcsön kibocsátásával megnyíló alkalmat arra, hogy heverő és elhelyezést nehezen találó tőkének biztos jövedelmező gyümölcsötetést biztosítson, szolgálván ezzel azt a nagyfotosságu nemzeti érdekét is, amely győzelmes hadseregünk hadiszükségeinek fedezésére szükséges anyagi eszközök minél bővegebb előteremtéséhez fűződik.

fonon „Gefecht abbrechen“. Bibor színben van már minden, alig hallatszik egy-egy gyalogsági lövés itt-ott. Közbe indul már az orosz Beobachter kollégánk is, sötét lesz, mehettünk. A megfigyelő állomásról egy futóárkon lemegyünk egy lejtőre és onnan még pár száz lépést gyalog megyünk egy katlanig. Itt vannak a lovaink, 10 perc múlva már otthon vagyunk és jelenti már a szobába a telefon-unteroficzir „Eingeschaltet“. Össze van kötve lakásunk az üteggel, hol csak a legénység s 1 ügyeletos marad künn. Felhívjuk az állomást, jelentkezik: Controle, Richtig! Tálnak, vacsorálunk, illetve ebédeltünk, mert most eszünk meleg ételt, azután eldiskurálgatunk. Neha vendégek jönnek a gyalogságtól, vagy valamelyik parancsvivő ordináncz tiszt száll le pihenni egy órát az Artellerinál, mert tudják, hogy a kanoniereknél mindig akad egy kis „Tyutyü“ és a mig van, szivesen látunk mindenkit.

A végén aztán lefekszünk és ha a tüzér védszentje „heilige Barbara“ segít és nincs éjjeli alarm, alszunk reggel 4 óráig.

Hát Fiam, így néz ki nálunk egy Ma. Ugye nem is néz így messziről olyan rosszul ki. No de van jobb is és rosszabb is, hanem azokat is átéljük, ha éljük és sajátságos, de forró napokra mindig kedélyesebben gondolunk, mint pihenő napokra.

De talán csak majd vége lesz ennek valamikor. Irjatok, mi ujság otthon?

A háboru eseményeiből.

Przemysl eleste után hiába igyekeztünk megnyugtanni a közvéleményt és magunkat, mégis valami nyomás maradt lelkeletünkön, jóllehet meguyugvással fogadtuk, hogy a háboru sorsára ezen esemény kihatással nem lesz; és bizalommal és reménnyel néztünk további sorsunk elé. Ezen nyomást nem oldották fel az ezek után következő események sem, a midőn láttuk, hogy a Przemysl alatt felszabadult, és más orosz haderők, a duklai és uzsoki szorosok áttörésével az ország szívébe akartak szurni kést. A mikor emberanyagot nem kímélve hetes sorjában, mint a csordát hajtották dicső szövetségeseink és hős katonáink által elfoglalt hadállásainkhoz az orosz hadtesteket, de a midőn láttuk, hogy ezen offenziva nap-nap után az ellenségnek óriási vesztesége mellett összeomlik, a mikor láttuk, hogy a nap-nap utáni óriási vérvesztés az ellenséget kezdi kimeríteni; lelkeletünkbe kezdett visszatérni a megnyugvás, és a nyomás alól is kezdettünk felszabadulni. Az Istenben és igazságos ügyünkben vetett hitünk győzelemről-győzelemre vezette a szövetséges seregeket; a Kárpátok sziklacsucsaiba megtört az orosz offenziva és a gorliczei gyönyörű győzelem felszabadította a lelkeletet a nyomás alól és örömmámorral töltötte el szíveinket és bizalommal tölti el lelkeletet a jövő iránt.

De ne bizakodjunk el, hogy ellenségeink a háboru tizedik hónapjában messzebb vannak a czéltől, mint a háboru kezdetén, hogy az ezer kilométeres orosz fronton összeomlott az orosz hadsereg offenzívája, hogy a mazuri-tavaknál százezrek estek el, hogy a Kárpátok nem harctere, de temetője a muszka katonák tizezreinek. A himanovi és gorliczei győzelmek se tegyenek elbizakodottá.

Ne tegyen elbizakodottá egy elveszett országnak szomorú sorsa, Franciaország egy gyönyörű részének elveszése, ne tegyen elbizakodottá, hogy Anglia világtengeri uralmát a német tengeralattjárók sakkba tartják és hogy ellenségeink milyen óriási kudarcot vallottak a Dardanelláknál.

De örvendjünk, örvendjünk a napnak, mely meghozta a győzelmet, örvendjünk a tavaszi napsugárnak, a mely glóriával fonja körül győzelmes seregeinket.

Május 2-án történt, hogy szövetséges csapatunk áttörték és benyomták az egész nyugatgalicziai orosz frontot, 8000 hadifogoly és sok hadizsákmauy volt jelezve az első táviratban és egyben tudatja a távirat, hogy az oroszok menekülésszerűen kelet felé vonultak vissza.

A malostov-gorlicze-gromniki 40 kilométeres frontot, sőt tovább északra csapatunk benyomták és áttörték és kioroszakolták az átkelést a Dunajeczen. A benyomott front tehát a magyar harctér közelében kezdődik és a Dunajecznek a Visztula torkolásáig terjed Opatovieczig.

Malastow Konieczna-nyeregtől 20 kilométernyire esik északnyugati irányba; ettől északnyugat felé 10 kilométerre van Gotlicze és tovább északnyugatra 30 kilométer távolságban Gromnik, a Biala és Dunajecz között, 5 kilométerre egyenes vonalban keletre Zaklyczintól s miutegy 20 kilométernyire Tarnovtól délnyugatra.

A képviselőház f. hó 4-én tartott ülésén gr. Tisza István bejelenti, hogy a szövetséges seregek az orosz állásokat több ponton keresztül törve, a nyugatgalicziai front teljes szélességében a Kárpátoktól a Visztuláig

mind elfoglalták. A nagy győzelem hordereje még megközelítőleg sem állapítható meg. A foglyok száma a 30 ezeret is meghaladja s eddig 64 gépfegyver és 24 ágyu jutott kezeink közé. A ház óriási lelkesezésbe tört ki a gyönyörű győzelem hírére.

A következő napok hírei megerősítik az óriási győzelmet, **50 ezeren felül emelkedik a foglyok száma.** Tarnov újra a miénk. A harmadik orosz hadsereget megsemmisítettük. **Csapatunk elfoglalták Dukla és Jasló vidékét. Győzelmes csapatunk átlépték a Viszlókat.** Bukovinában erősen tartjuk pozíciónkat. Az egész kárpáti fronton vonulnak vissza az oroszok.

Ne bizakodjunk mindezekért el, de bizunk és remélünk a jövőben és kívánjuk Tisza István gr. szavaival, hogy „A jó Isten áldása legyen az egyesült hatalmakkal s az ebben az élethalál-harcban ember feletti erővel küzdő magyar nemzet hősiességével.“

Bizonyágtétel.

Mindenkinek akad valami tennivalója. Senkinek mondhatja, hogy nem tudja, mit csináljon. Nézzen körül és száz feladatot talál, amely az ő szellemi vagy fizikai erejét igényli. Ne is nézzen körül és száz szükseget lát, mely az ő anyagi segítségére vár. Az iskolák növendékei kerti munkára vállalkoznak; hatéves gyermekek küldik filléreiket a hadban megvakult katonák segélyezésére, a lövészarkokban harczoló vitézek szükös penzjárndóságaikból ezeket gyűjtenek össze jótékonycélokra; férfiak, asszonyok éjt-napot összetevő fáradságos munkával szolgálják a honvédelem szent ügyét.

Most kellene még egyszer igazi nagy és hatalmas hullámot, minden szívet elárasztó s magával ragadó hullámot vetnie az országos lelkesedésnek, áldozatkészségnek, — most amikor nyugaton is, keleten is, különösen pedig a magyar határszélen olyan harczok folynak, melyek könnyen válhatnak döntő jelentőségűvé az egész háboru sorsára nézve.

Most kellene fölkerekednie, s akár a harctéren, akár a polgári tevékenység terén csatasorba állani Magyarországnak minden fiának, leányának, — a zsenge gyermektől az aggastyánig, a matrónáig!

Sokan sorakoznak, legjobb erejük kifejtésével és nagy áldozatok meghozatalával a gáton, melyet ellenségeink áradata ostromol.

Sok a kötelességtudó s kötelességteljesítő honfi, honleány, — annyian vannak, hogy bizonyos távolságból néha úgy fest az ország, mintha itt a polgári elem is a maga egészében méltó küzdőtársa volna hős katonáinknak.

Aki azonban közléről láthatja és nézi is az embereket, sok olyant lát, aki még ma is idegenül, közömbösen, tétlenül, érzéketlenül áll a háboru közveszedelmével szemben. Legfeljebb olyankor nyugtalankodik és — bíral, mikor s a j a t becses személyet, egyeni nyugalmát és kényelmét háborítja valami. Legfeljebb az ösztökéli cselekvésre, ha akár tisztességes, akár tisztességtelen módon — ez tökéletesen mindegy! — valamely privathasznót tud magának kipréselni a háborus heizetből. De önzetlenül, vagy éppen bizonyos önfeláldozással nem tesz tejjességgel semmit. Még annyit sem, amit a közérdek az élelmiszerek kímélése tekintetében követel meg most minden becsületes honpolgártól,

Kilenc hónapon keresztül a társadalmi akcióban felelősen részt vevő embereknek még egyetlen fillért sem áldozott. Vagy ha a körülmények egyenesen kényszerítik egyiket-másikat bármilyen közreműködésre vagy anyagi áldozatra, ez feltétlenül parányi hányada annak, amit tőle szintúgy megkövetelhetnénk.

Mi tudná kötelességeik fölismérésére ehhez segíteni ezeket az embereket? Mi tudná megérteni velük, hogy soha többé le nem kerülhet belyeg kerüli a homlokukra, ha majd ki fog derülni róluk, hogy — dacára munkabírásuknak s anyagi képességeiknek — csak passzív szemlélői vagy kénytelenkedvetien adózói voltak a nemzet élet-halál-harcának?

Még nem késő, hogy akcióba lépjenek. Még mindig tehetnek annyit, hogy mulasztás vádját nem fogja terhelni őket, sem saját lelkiismeretük, sem polgártársaik ítélőszéke előtt. Mert senkise kételkedjék abban, hogy ez az ítélőszék össze fog ülni!

Most megint itt a pillanat, hogy világriszoló, ellenségeinket lenyűgöző bizonyosságot tegyünk nemzetünk hatalmas erejéről és áldozatkészségéről. Senki se hiányozzék köztőlünk e bizonyágtételnél!

Támogassuk a háboruban megvakult katonákat. Felkérem azon jószívű emberbarátokat, kik a háboruban megvakult katonáink szomorú sorsát elviselhetőbbé óhajtják tenni, szíveskedjenek adományait hozzájuk juttatni, mert én vállalkoztam a gyűjtés vezetésére.

Szász Józsefné.
Tóvis-útsza 32.

HIREK.

— **Katonai kinevezések.** A király a májusi előléptetések során kinevezte őrnagyokká: Székelyhid József, Kovács Antal, Birtka Sándor századosokat; századosokká: Nemes József főhadnagyot; főhadnyagokká: Ciura László, Limann Emil, Felbert Ottó, Szirányi Jenő, Bálint János, Benedek Miklós, Knall Vilmos, Szathmáry Károly hadnagyokat; Pinczés Zoltánt a csendőrségnél; hadnagygyá: Jovian Antalt.

— **Az indemnítást** a képviselőház május 7-diki ülésén harmadik olvasásban is elfogadta. Az állami élet rendje az indemnítással ez év végéig biztosítva van.

— **Kitüntetés.** Ó császári és apostoli királyi felsége dr. Veres János 21. honvéd gyalogezredbeli népfőlkelő főhadnagyot az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatainak elismeréséül a S'ignum laudissal tüntette ki.

— **Halálozás.** Szilágyi Miklós a nagyenyedi m. kir. p. ú. igazgatóságánál alkalmazásban volt díjnok f. hó 5-én Sagesvárt a kórházban elhunyt.

— **Gondnoksági ülés.** A nagyenyedi áll. elemi népiskolák gondnoksága s az óvoda felügyelő-bizottsága május hó 14-én d. u. 5 órakor az évvégi vizsgálatok tárgyában, szokott helyiségében, tanácskozik. Váró Ferencz, gondn. elnök.

— **Társas vacsora** volt lovag Vincenty Lajos táblabirova történet kinevezése alkalmából f. hó 2-án este a Seidl-tele vendéglőben. A vacsorán ötvenen vettek részt. Az első pohárköszöntőt Folyóvich Sándor kir. közjegyző mondotta a királyra; pohárköszöntőt mondottak még: Dr. Garda Kálmán Vincenti Lajosra, dr. Villányi Ferencz a bírói tiszti kar nevében és Papp János Nagyenyed város közönsége nevében Vincenti Lajosra, Vincenti Lajos és dr. Erdős Jenő a vendégekre és dr. Kozma Gyula Vincenti Lajosra. A vacsora fényes jó kedv mellett az éjfél óra után ért véget. Seidl remekelt, a vacsora és borai elsőrendű voltak.

— **Az új népfőlkelő törvény kihirdetése.** A 43—50 éves népfőlkelőkről szóló új törvényt, melyet a király már szentesített, f. hó 5-én közölte az Országos Törvénytar. Egyidejűleg közölte a galiczi és bukovinai csapatok kiegészítéséről szóló új törvényt is.

— **Halálozás.** Szűcs Elemér Bethlen-kollegiumi főördömernök hájas kis leánya Klára f. hó 4-én 17 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. A temetés f. hó 6-án délután folyt le nagy részvét mellett.

— **Szép remények.** Az ország termő vidékeiről a legbiztatóbb jelentések érkeznek. A gabona erőteljesen nő, a gyümölcsfák szépek, a zöldségüvény mindenütt sok, aminek hozzájárul a gyönyörű időjárás. Ha ilyen módon fejlődhet tovább minden, szép és kiadós termésünk lesz.

— **Népfőlkélek bevonulása.** Az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. évi születésű magyarországi B. népfőlkélek külön hirdetmény útján fognak annakidején népfőlkelési tényleges szolgálatra behivatni.

— **A májusi vásár** szombaton elég nagy forgalom mellett zajlott le. Az előző három napi állatvásárra nagy felhajtás volt és az árak is érthető magasakra szöktek fel, mivel a közvetítőknek messziről jött falánk raja lepté el a vásártérrel és az utcákat. Ennyi közvetítőt még egy vasárunkon sem láttunk.

— **Konfirmáció.** Hívünk és az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a konfirmáló növendékek vizsgája f. május hó 11-én — kedden — délelőtt 10 órakor lesz a templomban, melyre a szülőket, presbitereket és érdeklődőket a lelkesi hivatal meghívja annyival is inkább, mert a május 13-án — áldozó esztőtörtökön — délelőtt 10 órakor tartandó konfirmáció ünnepélyen kerdezés egyáltalán nem lesz. Jancsó Sándor, ref. lelkész.

— **Az aprópénz.** Lapunk múlt számában már hírt adtunk az aprópénz hiányáról. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy tudatlan és ravasz emberek az aprópénzt és az ezüstpénzt elrejtik, abbéli félelmükben, hogy a papírpénznek nem lesz értéke. Mondanunk sem kell, hogy az ilyen emberek megvetést és büntetést érdemelnek. — A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a forgalom akadálytalan érdekében most feliratilag kéri a pénzügyminisztert, hogy egy- és félkoronás szükségpapírpénzt bocsásson ki addig, amíg az aprópénzt a közforgalom számára vissza lehet szerezni azoktól, akik a háború riasztó hírei miatt azt elrejtették. — Ezzel kapcsolatosan említésre érdemes a zágrábi rendőrség fellépése. Vizsgálatot indított annak a kinyomozására, hol halmoznak fel sok aprópénzt. Néhány kereskedőnél és iparosnál 7500 korona aprópénzt foglaltak le. Az így előkerített aprópénzt az Osztrák-Magyar Bank zágrábi fiókjánál beváltották és átadták a közforgalomnak.

— **A háboruban megvakult katonák** részére szívesek voltak adni: Szász József főispán 100 K, Fehér József (Tompaháza) 20 K, Ref. egyházi perselypénzből Jancsó Sándor ref. lelkész által 25 K, Szathmáry Albert 6 K, Kiss Elek igazg. tanító (Miriszló) 3 K, Winkler Jánosné 10 K, öz. Szabó Árpádné 10 K, Baranyai Károlyné 20 K, Buzá községből Szabó Lajos főbíró által 15 K 10 fillér. Mindezekért fogadják hálás köszönetem Szász Józsefné.

— **Megunta az életét.** Zöldi Ferencz a nagyenyedi csendőrség őrsvezetője szolgálati fegyverével f. hó 4-én mellbe lőtte magát, súlyos sebével a vármegyei kórházba ápolják.

— **Megszökött orosz foglyok.** A dióalmi erdőben dolgozó orosz foglyok közül kettő megszökött, de a csendőrök Alsókarácsonfalva határában elfogták és a nagyenyedi honvéd kiegészítő parancsnoksághoz elővezették. A szökés oka a honvágy volt.

— **Nyilvános köszönet.** Vita Ödönné Zeyk Ella gyönyörű festménye május 1-én a vármegyei kórházban kisorsoltatott a sebesült katonák elvezetési költségeinek fedezésére, mikor azt a 11-es szám szerencsés tulajdonosa Hegyi János ur nyert el. A festmény kisorsolásánál 110 kor. jutott fenti célra, melyert a nemes szívű adakozó Vita Ödönnének ez uton mondok hálás köszönetet. Zeyk Dánielné.

— **Az új hadikölcsönre** jegyzéseket már most elfogad a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár és hogy a minél tömegesebb jegyzést a maga részéről is előmozdítsa, a jegyzett összeg 75 százaléka erejéig igen méltányos kamatozású lombard-kölcsönt folyósít. A jegyzésekhez szükséges biztosíték céljából elfogad a tőzsdén jegyzett mindenemű értékpapírt is.

A legközelebbi napokban aláírásra kerülő

6 százalékos és 5 s fél százalékos hadikölcsön-kötvényekre, mint megbízott aláírási hely, az eredeti feltételek mellett jegyzéseket már most elfogadunk.

A nálunk jegyzett kötvényekre a névérték 75 százalékaig nyújtunk előleget. A fennmaradó tőketartozás *havi részletekben is törleszhető.* Minden 100 korona névértékű kötvény után havonta 5 korona törlesztendő. A 6 százalékos hadikölcsön-kötvények kibocsátási árfolyama 97,50 korona lesz, míg ellenben az 5½ százalékos kötvények 91 koronás árfolyamon kerülnek aláírásra.

Kisegítő Takarékpénztár R.-t. Nagyenyeden.

— **A Nagenyedi Kisegítő Takarékpénztárnál kezelt Török Bertalan-alapra** újabb adakoztak: Zeyk Dániel 20 K, Zeyk Kálmán 20 K, Papp János 20 K, özv. Cirner Józsefné 20 K, dr. Reinbold Béláné 20 K, Winkler János 50 K, Szász József 100 koronát. Az adományok eddigi összege 503 kor.

— **Kenyérliszt.** A m. kir. miniszterium 1442. számú rendeletével felhatalmazást ad a vármegye alispánjának arra, melynek alapján elrendelheti, hogy a malomvállalatok köztestületeknek és közintézményeknek kenyér előállításával foglalkozó vállalatai részére, olyan helyeken pedig, ahol a liszt-, illetve kenyéruzávány be van vezetve, a malomvállalatok és a lisztelárusítók bárki részére a kenyérlisztet tengeriliszttel való keverés nélkül hozzák forgalomba és a keveréshez szükséges tengerilisztmennyiséget a keverés céljaira egyidejűleg külön szolgáltatassék ki.

— **Állami sofförképző tanfolyam Budapest.** Gépjavítók részére ez évben a II-ik tanfolyam folyó évi május hó 10-től június hó 26-ig tartó ciklusra Budapest X. Százados-utca 14 sz. nyílik meg, amelyre a kiveteles állapotok miatt hallgatók nagyobb számban is felvétetnek. Rendkívül hallgatók rövidebb idő alatt is végezhetnek. Közéleti felvilágosításokat a kolozsvári kereskedelmi és iparkamaránál lehet megszerezni.

— **Rizsnek és őrleményeinek szállítási korlátozása.** A m. kir. miniszterium rendeletet adott ki a rizsnek és ebből előállított őrleményeknek és malom-termékeknek vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításának korlátozása tárgyában és így ezen termékek szállítása a jövőre csakis hatósági igazolvány mellett eszközölhető.

— **Forgalommegszűnés.** Bukovinában a cs. és kir. államvasutaknak Felső-borogon rövid idő előtt letesített kirendelt-sege ujan személy- és teherszállításra letesített összeköttetés, megfelelő fuvarerő hiányában megszűnt.

— **A Szerb kékkönyv,** a szerb kormány diplomáciai okiratainak gyűjteménye jelent meg magyar nyelven, „A világháború okiratai” című füzet-sorozat hatodik füzetében. A szerb kormány okiratai valósággal izgató érdekességűek, mert a trónörökös meggyilkolásának napjától kezdve ismertetik a szerb diplomataik jelentéseit és tárgyalásait. A diplomáciai okiratok között valószínűleg a „Szerb kékkönyv” fogja a legnagyobb, legszélesebb körű feltűnést kelteni, mert érdekességénél fogva ez a diplomáciai okmánygyűjtemény világítja meg legelőkeltebben a háború közvetlen előeményeinek a történetét. A füzet ára 60 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

— **Rézgálicz legmagasabb ára.** A m. kir. miniszterium 1488—915 számú rendeletével a rézgálicz legmagasabb árát 1 K 80 fillérben állapította meg; ezen áron felül kilogrammonként csomagolásért legfeljebb 4 fillért szabad felszámítani. A ki ezen rendelkezés ellen vet, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **A burgonyakeményítő-gyártás korlátozása.** A m. kir. miniszterium a burgonyakeményítő-gyártás korlátozásáról rendeletet adott ki és pedig oly értelemben, hogy burgonyakeményítő-gyári vállalatok burgonyát keményítőgyártás céljaira 1915. évben legfeljebb csak az 1914. évben beültetett területeknek megfelelő nagyságu területen és csak a kereskedelmi miniszter engedélye alapján termelhetnek.

— **Az Edison** ma 2 nagy előadást tart, délután 5 és este 8 órakor. A műsornak két főszáma van, az egyik a „Fészek a viharban” háborús dráma 4 felvonásban. E kitűnő képnek tartalmában a mostan dúló háborúnak egy epizódját fogjuk látni nagynevű színészek páratlan alakításában. A másik a „Ripportok a háborúból” aktuális felvétel a keleti harcokról. Ezeket követi a Késő műsor.

— **Kérelem.** A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárának Igazgatósága elhatározta, hogy egybegyűjti az összes írott emlékeket és nyomtatványokat, amelyek a most dúló háborúra, ennek előzményeire és okaira vonatkoznak. Mivel azonban minden gondosság és buzgólkodás mellett is megeshetik, hogy a múzeumi könyvtárnak nem lesz módjában minden háborús írott emléket és nyomtatványt megszereznie, kivanatos, hogy ehhez a gyűjtéshez a nagyközönség is hozzájáruljon, hogy így a gyűjtemény minél teljesebb legyen. Felkérünk tehát minden hazafit, hogy a Múzeum gyűjteményének gyarapításához hozzájárulni szíveskedjenek. A magyar katonai kultúra legértékesebb anyagát fogják alkotni a gyűjteményben az írott emlékek, amelyek közé: a hadi naplók, a táborokból érkezett levelek és tábori levelező-lapok, harctéri jelentések, hadifogyoknál talált följegyzések stb. tartoznak, melyeknek gyűjtésére — az enyészettől való megmentésük végett — különösen felhívjuk a magyar közönség becses figyelmét.

— **A háború napilapja Az Est.** Az ország nehéz küzdelmében, a magyarság jövőjeért folyó harcokban becsületos, megbízható hírszolgálatot vesz ki részét Az Est. Magyarország legjobb íróit és legnevesebb újságíróit küldi oda, ahol az események lejátszódnak. Az Est tudósítói felkeresik a nyugati, keleti és déli harctér minden seregét és idegfeszítő munkával, becsületos őszinteséggel adnak hírt az olvasóközönségnek minden csatáról, ahol derekasan küzdő katonáink a magyar név dicsőségét öregbitik. Az Est leggyorsabban és leghamarább juttatja el a harctér és a semleges külföld útján az ellenséges országok eseményeinek híreit az olvasóhoz. Az előfizetési ára minimális, mert három hónapra csak 4 kor, 50 fillérbe kerül. Mutatványszámot lapunk olvasóinak szívesen küld Az Est kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-kört 20.

— **Háború és Szocializmus** címen nagyobb tanulmánygyűjtemény jelent meg Kunfi Zsigmond szerkesztésében. A hét éves könyv behatóan tárgyalja a szocializmusnak és szociálpolitikának a háborúval összefüggő valamennyi kérdését és érdekes bepillantást enged a háborús szocializmus gondolatvilágába, törekvéseibe, várakozásaiba és csalódásaiba. A füzet 80 fillérért kapható minden könyvkereskedésben.

— **A szép magyar világ** Zubolynak, a harctéren elesett kitűnő írónak közvetlenül hadba vonulása előtt írt cikkeit közli most május 2-iki legújabb számában a Jó Pajtás kegyeletes megemlékezésével. A finom cikkek a régi magyar gyermek-életéről mond érdekes dolgokat. Ugyanabbe a számba verset írt Lévy József, Sebők Zsigmond folytatja Tamásy Miklós című új, napról-napra érdekesebbé váló regényét, Kóbor Ilona egy arab fiúról mond kedves történetet, Elek nagyapó Rókané komámaszonyról új mesét, Zsiga bácsi mulatságos mókát mond el, Rákosi Viktor folytatja „A gibraltári összeesküvés” című rendkívül érdekes regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyen szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

LINGNER GYÖRGY SZÖVŐGYÁRA

Alapították 1887-dik évben.

NAGYENYED.

Kiállításokon arany éremmel és első díjakkal kitüntetve.

Legjobb színtartó és mosható 252-fele tartós szőttésárak gyártása a nagenyedi kir. orsz. fegyintézetben.

Ezen cikkek egy háztartás sem nélkülözheti. Dacára, hogy minden megdrágult, amíg a készlet tart, a régi olcsó gyári árak mellett szállít.

Házifonalat megszűvésre a háború ideje alatt is, csekély munkabéért elvállal és gyorsan szállít.

Árjegyzéket vagy rendelő lapot ingyen és bérmentve küld.

HIRDETÉSEKET legutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala.

Olcsó tüzelőanyag.

Tölgyfa-hulladék és forgács mint a múlt évben, egy csomó a fatelepen 6 korona, házhoz szállítva 7 korona.

109 9—

Klemm Pál.

Üzlet-áthelyezés.

Izrael Adolfné vas- és fűszerkereskedését Főter 37. szám alá (gabonapiacz) helyezte át.

59 8—8

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság, Maros-Vásárhelyt. Nagenyedi fiókintézete.

Alaptőke: 2,500.000— Tartalékok: 1,100.000— Nyugdíjalap: 292.043'36 Betétek: 10,134.708'63

Elfogad takarékbetéteket legelőnyösebb kamatozás mellett és azokat a moratorium korlátozó határozmányától eltekintve bármikor azonnal visszafizeti.

44 7—